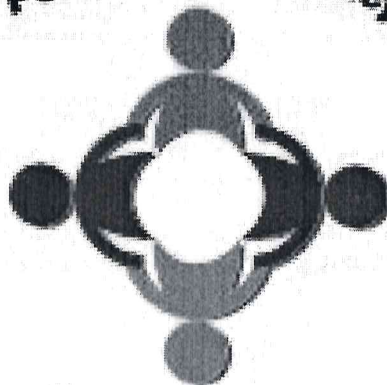

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Żeromskiego 2, 63-013 Chocz
pow. Pleszew, woj. wielkopolskie
tel./fax 062-7415-656
NIP 617-200-58-25

**Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Choczu
z realizacji zadań wynikających
z „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”
za 2023 rok.**

**Gminny Ośrodek
pomocy Społecznej**

www.chocz.gopsinfo.pl

Chocz, marzec 2023 r.

Wstęp

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Rada Miejska Gminy Chocz Uchwałą Nr LXIV/318/2022 z dnia 26 października 2022 roku przyjęła „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”. Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Chocz, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja programu ma na celu pomoc w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodzin i dzieci, podejmowaniu działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, zapewnieniu rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego, kształtowaniu i wzmacnianiu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży, zapobieganie zjawiskom przemocy oraz profilaktyka rozwiązywania problemów uzależnień. Założeniem podstawowym ustawy i programu wspierania rodzin jest szeroko rozumiana pomoc rodzinom przeżywającym trudności. Wprowadzony system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, zmagającej się z problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej. W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1) ww. ustawy.

Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Realizacja zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu opracował projekt „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”, który został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Gminy Chocz Nr LXIV/318/2022 z dnia 26 października 2022 roku.

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu w 2023 roku zatrudniał 2 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Z czego jeden przebywał na długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności, a drugi był zatrudniony w wymiarze 3/4 etatu na umowę o pracę na zastępstwo. Osoby zatrudnione na stanowisku asystenta rodziny, posiadają stosowne

kwalifikacje określone w art. 12 ww. ustawy. W 2023 roku wynagrodzenie dla asystentów wraz z pochodnymi, wyniosło 33.478 zł.

W roku sprawozdawczym asystent rodziny podejmował działania w rodzinach w zakresie: prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, rozwiązywania trudności finansowych poprzez regulowanie zadłużeń, utrzymywania higieny i pielęgnacji, budowania kompetencji i postaw wychowawczych poprzez indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze. Praca z asystentem rodziny ma pobudzać członków rodziny między innymi do rozwoju na wszystkich płaszczyznach życia, które mogą się przyczynić do poprawy sytuacji rodzinnej. W sytuacji, gdy dana rodzina osiągnie wszelkie umiejętności umożliwiające samodzielny, właściwy byt, potrzeba wsparcia asystenta nie będzie konieczna. W 2023 roku asystent rodziny pracował w różnym okresie z 14 rodzinami, które wychowywały łącznie 26 małoletnich dzieci.

Charakterystyka rodzin objętych wsparciem ze strony asystenta rodziny w 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	0
2	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny z tego:	14
3	do 3 miesięcy	0
4	Powyżej 3 do 12 miesięcy	1
5	Powyżej 1 roku	13

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa:

- przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choczu w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień działa grupa wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Grupę wsparcia prowadzi psycholog-terapeuta uzależnień. Spotkania, odbywały się w każdy poniedziałek miesiąca od godz. 17:00 do 21:00. Uczestnicy to osoby po leczeniu odwykowym, osoby nadużywające alkohol oraz grupa osób współuzależnionych. W roku 2023 r. odbyło się **49 spotkań**. Średnio w jednym spotkaniu uczestniczyło 16 osób, spotkania cieszą się dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem uczestników.

- w roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu prowadził Punkt Konsultacyjny, w celu wsparcia i udzielenia pomocy rodzinie dysfunkcyjnej. W punkcie konsultacyjnym można było skorzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego i socjalnego. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest pomoc w rozwiązywaniu problemów klienta w różnym zakresie oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Punkt Konsultacyjny współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym w Choczu. W 2023 r. odbyło się 12 dyżurów prawnych oraz socjalnych w każdy pierwszy wtorek miesiąca w godzinach od 15:15 do 17:15. W okresie sprawozdawczym udzielono **18** bezpłatnych porad prawnych oraz socjalnych dla 13 rodzin z terenu Gminy Chocz.

- na rzecz rodzin przeżywających trudności, działania pomocowe realizowała, także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Były podejmowane działania

profilaktyczne i edukacyjne. Został zorganizowany i opłacony wypoczynek dla 20 dzieci z programem profilaktyki uzależnień.

- zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowali również pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu. Ze względu na wagę problemów występujących w niektórych rodzinach, pracownicy socjalni widzą konieczność wsparcia swoich działań poprzez instrumenty wskazane w ustawie. Pracownicy socjalni udzielali wsparcia osobom i rodzinom w godzinach pracy tut. Ośrodka poprzez udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, tak aby osoby i rodziny były zdolne samodzielnie przewyższać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej.

b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających:

- na terenie Gminy Chocz w 2023 r. nie funkcjonowały rodziny wspierające.

c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu nie prowadzi placówek dziennego pobytu dla dzieci w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4) finansowanie:

- kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- w 2023 r. na terenie Gminy Chocz nie było rodzin wspierających i w związku z tym nie zostały poniesione koszty.

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej (10%, 30% i 50 % w zależności od okresu pobytu w pieczy zastępczej).

W roku 2023 Gmina Chocz w związku z realizacją powyższego zadania współfinansowała pobyt **1 dziecka** umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Pleszewie) oraz **9 dzieci** w rodzinie zastępczej spokrewnionej i niezawodowej, ponosząc wydatki na poziomie **87.146,29 zł**.

Współfinansowanie przez Gminę Chocz pobytu dziecka w pieczy zastępczej wiąże się z ponoszeniem kosztów odpowiednio:

10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,

30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy,

50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie:

Wykonanie półrocznych i rocznych sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy:** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu w swojej codziennej pracy kładzie duży nacisk na rozpoznawanie i jak najszybszą interwencję w rodzinach zagrożonych kryzysem, współpracując w tym zakresie w szczególności ze szkołami, przedszkolem, kuratorami sądowymi i społecznymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu, dzielnicowymi, członkami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy czy pracownikami służby zdrowia i oświaty.
- Jeżeli istnieje podejrzenie, iż dziecko znajduje się w rodzinie zagrożonej kryzysem następuje wzajemna współpraca między instytucjami oraz wymiana informacji. Następnie ustalana jest sytuacja rodziny. Rodzina wymagająca wsparcia asystenta otrzymuje taką pomoc bezzwłocznie.

Szczegółowe cele zawarte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 oraz ich realizacja

Adresatami programu są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Chocz przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe programu:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka.
2. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
3. Kształtowanie i wzmocnienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców przejawiających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
4. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
5. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
6. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania.
7. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży, zapobieganie zjawiskom przemocy oraz profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

W ramach realizacji powyższych celów były podejmowane następujące działania:

- a) monitoring sytuacji rodzin z dziećmi;
- b) objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
- c) profilaktyczne i edukacyjne na rzecz dzieci podejmowane przez placówki oświatowe, oraz inne instytucje i organizacje;
- d) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodzin dysfunkcyjnych;
- e) praca Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodziny, u których występuje problem przemocy domowej;
- f) wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej;
- g) rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, prawnego);
- h) współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny (instytucje samorządowe, placówki oświatowe, kościoły, fundacje, stowarzyszenia);
- i) realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych dla rodziców;
- j) monitorowanie i stała diagnoza warunków życia rodzin;

- k) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej ze środków pomocy społecznej w tym świadczeń rodzinnych, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego;
- l) poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników GOPS w Choczu;
- m) świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach rządowego programu;
- n) zapewnienie rodzinom wsparcia i pomocy asystenta rodziny;
- o) podejmowanie działań wspierających, mających na celu aktywizację społeczno - zawodową rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu umożliwienia im podjęcia zatrudnienia;
- p) umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych;
- q) praca socjalna z rodziną znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzona przez pracownika socjalnego;
- r) współpraca ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej, objęcie przez placówki oświatowe dzieci pomocą pedagogiczną;
- s) współpraca z innymi instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin np.: PCPR, policja, sąd, kuratorzy;
- t) zapewnienie dzieciom wypoczynku letniego;
- u) organizowanie w placówkach oświatowych szkoleń, warsztatów, wykładów, prelekcji dla rodziców, dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień, cyberprzemocy, agresji i radzenia sobie ze stresem itp.;
- v) udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy;
- w) prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych, zwłaszcza skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, na temat uzależnień i ich negatywnych skutków.

W ramach powyższych celów i działań osiągnięto następujące wskaźniki realizacji:

- liczba wywiadów środowiskowych w rodzinie: **449 szt.**
- liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną: **173 rodziny**
- liczba dzieci korzystających z posiłku: **39 dzieci**
- liczba rodzin korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności: **54 rodziny**
- liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych: **83 rodziny** pobierające zasiłek rodzinny, natomiast ze wszystkich świadczeń z działu świadczeń rodzinnych korzysta **345 rodzin**
- liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **9 rodzin**
- liczba rodzin, u których występuje zjawisko przemocy: **3 rodziny**
- liczba rodzin z dziećmi, u których występuje zjawisko przemocy: **1 rodzina**
- liczba założonych „NIEBIESKICH KART”: **4 szt.**
- liczba pracowników socjalnych: **3 osoby**
- liczba rodzin objętych pracą socjalną: **73 rodziny**
- liczba asystentów rodziny: **2 osoby** (1 asystent - długotrwała usprawiedliwiona nieobecność)
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: **14 rodzin**
- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem: **10 dzieci** (9 dzieci przebywa w spokrewnionej rodzinie zastępczej, 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo- Wychowczej w Pleszewie)
- ilość dzieci biorących udział w programach profilaktycznych: **346 dzieci** z trzech placówek oświatowych
- liczba osób biorących udział w szkoleniach, warsztatach, wykładach (z zakresu profilaktyki uzależnień, cyberprzemocy, agresji i radzenia sobie ze stresem): **699 osób**
- liczba szkoleń i warsztatów: przeprowadzono **10 warsztatów** dla dzieci, **3 warsztaty**, szkolenia dla rodziców oraz 1 dla nauczycieli
- liczba przekazanych plakatów, ulotek informacyjnych: przekazywane na bieżąco;

- liczba osób, które zostały wezwane pismem na rozmowę motywującą do leczenia: **1 osoba**
- ilość osób, którym zostały udzielone porady prawne, socjalne: udzielono **18 porad** prawnych i socjalnych dla **13 rodzin** z terenu Gminy
- liczba osób uczęszczających na zajęcia z terapeutą uzależnień „Grupa wsparcia” działających przy GOPS w Chocz: średnio **16 osób**
- liczba dzieci, które korzystają z wypoczynku letniego: **20 dzieci**

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w Gminie Chocz. Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2023 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działań dla Gminy Chocz:

- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku; wzmocnienie działań profilaktycznych; doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie różnych form pomocy rodzinie;
- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze możliwości skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny;
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny oraz zabezpieczenie finansowe pracy asystenta, którego zadaniem jest wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną.
- wsparcie finansowe i rzeczowe dla rodzin z dziećmi będących w trudnej sytuacji;
- prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
- realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień oraz na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez programy i zajęcia skierowane do dzieci i młodzieży.
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Chocz
mgr Anna Przybył

Chocz, 29.03.2024 r.